

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli den 2 Maj 1879, kl. 1 e. m.

*Första Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 4,
angående underdånig skrifvelse rörande upprättande af
taxa för provincialläkares godtgörelse vid sjukbesök.*

Inom Andra Kammaren hafva Herrar *Hans Andersson* och *Olof Larsson* väckt motion (N:o 91), med förslag, att Riksdagen må besluta, det taxa för läkares godtgörelse vid förekommande sjukbesök varder upprättad och antagen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett af motionärerne framställt förslag; — samt att för den händelse det Utskott, dit denna motion werde remitterad, icke skulle anse sig kunna upprätta ifrågavarande taxa, att Riksdagen genom skrifvelse till Kongl. Maj:t i underdånighet anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes låta genom sakkunnige personer utarbета och för nästa Riksdag framlägga förslag till läkaretaxa.

Vid behandlingen af denna fråga har Andra Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 3 anført, dels att en läkaretaxa redan förut varit till efterlefnad genom lag anbefald, men hvilken på grund af penningens sjunkande värde och deraf härflytande minskning i läkarearfvodet blifvit upphäfd, dels att Kongl. Maj:t i bref den 29 December 1860 anbefalt Sundhetskolegium att afgifva underdånigt förslag till de förändrade föreskrifter angående provincial- m. fl. läkares åligganden i afseende på den allmänna helso- och sjukvården hvilka af den anbefalda regleringen af civila sjukvården i riket kunde finnas påkallade; samt i den 5 December 1862 till samma kollegium aflåten skrifvelse yttrat, att, enär de uti instruktionen för provincialmedici den 29 Juni 1774

Bih. till Riksd. Prot. 1879. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 4 Häft.

intagna taxebestämmelser icke äro efter nuvarande tidsförhållanden afpassade och, i den del de qvarstå oförändrade, till följd deraf icke heller i allmänhet numera vinna tillämpning, Kongl. Maj:t funnit godt till all vidare kraft och verkan desamma upphäfva, och tillika velat i nåder förklara, att, sedan till nådig pröfning inkommit det förslag till ny instruktion för provincialläkare, om hvars utarbetande Sundhetskollegium fått nådig befallning, Kongl. Maj:t ville taga i nådigt öfvervägande, huruvida utöfver de i nådiga resereglementet den 31 Oktober 1851, provincialläkareinstruktionen den 13 Juni 1822, och nådigt bref den 23 Juli 1856 meddelade bestämmelser, några ytterligare föreskrifter må vara erforderliga, med hänsyn till vedergällning åt provincialläkare för lemnad sjukvård eller andra tjensteförrättningar.

Vidare har Andra Kammarens Tillfälliga Utskott på anförda skäl afstyrkt det förra alternativet af motionärernes hemställan, hvaruti detta Utskott för sin del vill instämma.

Slutligen har Andra Kammarens Utskott, beträffande motionens senare alternativ, väl funnit, att en sådan taxa endast för de af staten aflönade provincialläkare kan blifva anbefald, men icke för andra läkare, och äfven medgifvit, att stora svårigheter möta för upprättande af en fullt tjenlig och ändamålsenlig läkaretaxa, men med hänsyn till frågans stora betydelse samt de fördelar, som både läkare och befolkning otvifvelaktigt skulle vinna genom erhållande af en läkaretaxa — emedan derigenom dels läkaren hade att påräkna en större praktik och som följd deraf äfven ökade inkomster, dels qvacksalveriet i betydlig mån skulle kunna motarbetas, dels mindre bemedlade vid inträffande sjukdomsfall kunde utan allt för känbar uppoffring sig af läkarevård begagna — ansett ett nytt försök böra göras i och för vinnande af det mål, som i motionen afsetts, hvadan Utskottet föreslagit, *att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta genom sakkunniga personer utarbета och för kommande Riksdag framlägga förslag till taxa att gälla för provincialläkare vid utöfningen af deras enskilda praktik.*

Detta Utskottets förslag har af Andra Kammaren den 12 sistlidne Mars godkänts; och sedan det sålunda fattade beslutet delgifvits Första Kammaren, har frågan blifvit till detta Utskott remitterad.

Till de af Andra Kammarens Tillfälliga Utskott meddelade upplysningar anser sig Utskottet böra lägga, att genom Kongl. förordningen af den 6 Augusti 1777 taxebestämmelser blifvit meddelade äfven med hänsende till läkarevård, lemnad af andra läkare än provincialläkare, äfvensom bestämmelser i enahanda syftning för sjukvård af kirurger, och att dessa bestämmelser, så vidt Utskottet kunnat inhemta, ännu icke blifvit af Kongl. Maj:t upphäfd, hvilket deremot, såsom redan är nämndt, skett med de för

åtgärder af provincialläkare i förutnämnda förordning upptagna, ursprungligen i 1774 års provincialläkareinstruktion införda föreskrifter.

Rådfrågar man erfarenheten i andra länder, så finner man, att bestämmelser i fråga om den ersättning, som för lemnad sjukvård bör tillkomma läkare, finnas i Danmark, Tyskland, Frankrike och Italien, dels fastställda af landets styrelse, dels af läkareföreningar öfverenskomna. Det nyaste förslaget till ändring af förut gällande bestämmelser i detta ämne är det som uppgjorts i det preussiska ministeriet i Mars 1879 och som endast upptager minimalsatser. Då jemväl hos oss en sådan ersättning redan varit stadgad, anser Utskottet, ehuru det till fullo erkänner de många och stora svårigheter, som möta i detta ämne, tillräckliga skäl icke förefinnas att afstyrka allt afseende på den väckta motionen. Kunde lämpliga, på billiga grunder hvilande bestämmelser i sådant hänseende uppgöras, så skulle de otvifvelaktigt hafva den välgörande följd, att, utöfver hvad nu är förhållandet, för mången lidande göra kunnige och erfarne läkares hjälp tillgänglig, likasom äfven, då den mindre bemedlade nu ofta, i ovisshet om de uppkommande kostnadernas belopp, skyr att anlita sådan hjälp, läkares inkomster genom en tilltagande sjukvård ökas. Oaktadt de svårigheter, som härvid möta, synes sjelfva saken vara af den vikt, att den väl förtjenar en närmare undersökning. Att det förslag, som kan komma att blifva uppgjort, skulle underställas Riksdagen, kan Utskottet likväl icke tillstyrka, då taxebestämmelser hittills städse blifvit pröfvade och afgjorda af Kongl. Maj:t. På dessa grunder, och med afseende på hvad af Andra Kammarens Tillfälliga Utskott redan blifvit anfördt, hemställer Utskottet

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta genom sakkunnige personer utarbete förslag till bestämmelser i nu ifrågavarande hänseende, och efter pröfning deraf meddela de föreskrifter angående vedergällning åt provincialläkare för lemnad sjukvård, som kunna finnas lämpliga och erforderliga.

Stockholm den 22 April 1879.

F. F. CARLSON.

Reservation:

af Herr *Sjöbring* och Herr *Ribbing*, S.
